

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Având ca reper al argumentării tema dialogului între Leo Butnaru și Paul Goma:

L.B. *Stimate domnule Paul Goma, ați trecut prin realități extrem de dure, antiumane. Le-ați redat în mai toate cărțile pe care le-ați scris. Dar oare nu vă gândiți că, peste un anumit timp, avatarurile respective ar putea fi luate, de cei mai tineri, drept fabulații, drept niște legende, niște basme înfricoșătoare?*

P.G. Ca să fiu sincer, puțin îmi pasă ce o să creadă cititorii despre faptul că sunt adevărate sau neadevărate faptele pe care le narez. Asta e la latitudinea fiecărui cititor. Eu am povestit. Într-adevăr, fiindcă eu ca prozator sunt un povestitor. Eu nu sunt un textualist. Eu detest jocul de-a textul, considerând că romanul este povestirea unei istorii. Și dacă cumva vreun cititor cândva va pune la îndoială veridicitatea faptelor, împrejurărilor narate de mine, e treaba lui. Eu m-am străduit să fac adevăruri credibile, pentru că în prozele mele e o mare parte de adevăr, de istorie adevărată. Adică chiar așa s-a întâmplat. Dar mai este o parte care ar fi putut să se întâmple. Ei, aicea, în această „ar fi putut să se întâmple”, este sau nu este îndemânarea povestitorului, pentru că e foarte ușor să fotografiezi cu cuvinte o întâmplare. Dar aceasta nu dă decât o fotografie...”,

Scrie, în limita a 2-2,5 pagini A4, un eseu structurat cu titlul **„Scriitorii sunt purtătorii de cuvânt despre ceea ce oamenii care n-au voce, n-au glas, n-au putere să se exprime nu pot s-o facă. Scriitorul o face în numele lor”**, în care să demonstrezi rostul literaturii ca fenomen social. Vei face referință la cel puțin trei opere cu impact din literatura română și/ sau universală.

În eseuul tău vei ține cont de următoarele cerințe:

1	Formularea concepției lui Paul Goma despre menirea scriitorului și a operei lui.	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
2	Descifrarea expresiei: „ <i>în prozele mele e o mare parte de adevăr, de istorie adevărată. Adică chiar așa s-a întâmplat</i> ”.	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
3	a) Compararea motivată a concepției lui Paul Goma despre menirea literaturii cu cele (similare sau diferite) ale altor trei scriitori din literatura română sau universală. b) Argumentarea impactului social al textului/ operei de artă. c) Ilustrarea adecvată a aspectelor comentate cu câte două idei/exemple convingătoare din textele selectate.	L 0 1 2 3 4 5 6 7 L 0 1 2 3 4 5 6 L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7 L 0 1 2 3 4 5 6 L 0 1 2 3 4 5 6 7
4	Comentarea cu expunerea propriei opinii referitoare la dreptul cititorului de a citi faptele reale dintr-un text drept „ <i>fabulații, drept niște legende, niște basme înfricoșătoare</i> ”.	L 0 1 2	L 0 1 2
5	Exprimarea opiniei proprii cu referire la actualitatea temei în discuție.	L 0 1 2	L 0 1 2

Ordinea încadrării pașilor algoritmului demonstrativ în text este la alegere, dar fiecare va începe din alineat.

SUBIECTUL II (44 de puncte)

Scrie, în limita a 2-2,5 pagini A4, un text structurat, realizând o interpretare inedită a poeziei propuse:

Tu, Basarabie...

Mamă și mașteră, tu, Basarabie,
vatră de lapte, vatră de piatră,
când – numai aura, când ești de sabie,
tu – și habotnică, tu – idolatră.

Cazne de sfântă, pozne de lele,
zestre de pradă, dar fără noimă,
tu – în balade, tu – prin tunele:
clipe de vrajă, veacuri de noimă.

Vremelnicie, bodogăneală,
mai mult părere, mai mult vocale.
Parcă ești *viața*, parcă ești boală,
parcă ești *calea*, parcă – damblale.

Șoapte de rugă, larmă de hramuri,
hemoragie, somnambulie.
Cum mai nechează în pielea din hamuri
mânjii tăi slobozi – supliciu, stihie!

Tară-a sfârșelii și-a sfâșierii,
parcă ești Vodă cel rupt de cămile.
Când ienicerii, când rinocerii
sfârtecă trupul, îți rămă prin zile.

Vatră-a pierzaniei, neam de cățele,
rod în surpare, fire nomadă,
uger ce-neacă în jeturi-șrapnele*
fătul-destin cu har de tăgadă.

Îngeri de chiciură sub șandramale
cântă tropare** de Înviere.
Cine s-audă?...

Printre pocale –
umbre obscene, împerechere.

Vântul, pustia la cap santinele,
timpul flegmatic adaugă-n silă
cercuri de jertfă, proclete inele
peste-un mijloc borțos de prăsilă.
(Andrei Țurcanu, din volumul *Destin întors*)

***Șrapnel** – obuz umplut cu gloanțe.

** **Tropar** – scurtă cântare bisericească de laudă în cinstea unui sfânt sau a unui eveniment religios.

Parametri:	
Justificarea titlului ca element de structură.	L 0 1 2 3
Interpretarea textului poetic, implicând reperele adecvate:	
a) Dezvoltarea ideii: <i>Destinul Basarabiei</i> , așa cum se desprinde din text;	L 0 1 2 3 4 5 6
b) Identificarea și explicarea relevantă a figurilor poetice în exprimarea acestei ideii sau a altora descoperite;	L 0 1 2 3 4 5
c) Descrierea stărilor poetice și a sentimentelor create/ generate de poezie (atmosferă, tonalitate, atitudini, efecte);	L 0 1 2
d) Comentarea registrului lexical și a caracteristicilor prozodice ale poeziei;	L 0 1 2 3 4 5
e) Formularea viziunii artistice a poeziei;	L 0 1 2
f) Explicarea coerenței mesajului poetic dispus într-o construcție bazată pe contradicții.	L 0 1 2 3
Dezvoltarea ideii din fragmentul subliniat și identificarea mitului la care se face referință/ cu care se inițiază un dialog intertextual.	L 0 1 2 3 4 5 6 7
Realizarea unor referințe la alte texte literare.	L 0 1 2
Disponerea armonioasă a structurii textului propriu pe părți componente (introducere-cuprins-încheiere) și în pagină.	L 0 1 2 3 4
Utilizarea adecvată a terminologiei lingvistice și literare.	L 0 1 2 3 4 5

Ordinea încadrării parametrilor în text este la alegere, dar fiecare va începe din alineat.

În atenția candidatului! Pentru redactarea textelor proprii vei obține, suplimentar, **26 de puncte**. În acest scop, vei respecta următoarele cerințe:

1	Construirea coerentă a eseului (a părților componente și a ideilor).	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
2	Expunerea clară și utilizarea limbii literare.	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
3	Demonstrarea aptitudinilor de analiză și de interpretare critică.	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
4	Respectarea normelor de ortografie.	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
5	Respectarea normelor de punctuație.	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
6	Așezarea în pagină, în limitele de spațiu.	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3

